

Sabiedrisko elektronisko
plašsaziņas līdzekļu
padome

SABIEDRISKO ELEKTRONISKO PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOMES 2023. GADA PĀRSKATS

SATURS

- 1. PAMATINFORMĀCIJA**
- 2. FINANŠU RESURSI**
- 3. SEPLP STRUKTŪRA UN DARBINIEKI 2023. GADĀ**
- 4. SEPLP DARBĪBAS REZULTĀTI 2023. GADĀ**
- 5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU**
- 6. SEPLP GALVENIE UZDEVUMI 2024. GADĀ**

Sveicināti, godātie lasītāji!

2023. gadu SEPLP aizvadījām dinamiskas attīstības zīmē, panākot nozīmīgu lēmumu pieņemšanu, kurus var uzskatīt par vieniem no svarīgākajiem Latvijas sabiedrisko mediju vēsturē.

Pārliecinājām politiķus, ka sabiedriskajiem medijiem ir nepieciešams būtiski lielāks finansējums. Tā rezultātā par mediju politiku atbildīgā Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija nolēma, ka sabiedrisko mediju budžetam ir jāatbilst vismaz 0,12 % no Latvijas iekšzemes kopprodukta, kas nozīmē, ka turpmākajos trīs gados tā apjoms pieaugs par aptuveni 50%. Tik nozīmīgs kāpums bija pietiekams pamats, lai Padome virzītos uz priekšu ar līdz šim apjomīgāko sabiedrisko mediju pārvaldības reformu – vienota sabiedriskā medija veidošanu.

Līdz 2023. gada beigām Saeima jau divos lasījumos bija atbalstījusi likuma grozījumus, kas paredz, ka vienotais medija uzņēmums sāks darbu 2025. gada janvārī.

Tā stratēģiskais mērķis ir sabiedrisko mediju digitālā attīstība un saturs izplatība digitālajā vidē, ar demokrātiskai sabiedrībai svarīgu un daudzveidīgu saturu sasniedzot lietotājus platformās un vidēs, kur tie arvien vairāk uzturas un meklē informāciju digitālās transformācijas procesa iespaidā. Lai veicinātu šī mērķa sasniegšanu, Padome ar atbildīgajiem lēmumu pieņēmējiem turpināja nozīmīgas diskusijas par jauna sabiedrisko mediju finansēšanas modeļa ieviešanu un tuvināšanos Eiropas vidējam līmenim, kas ir 0,16% no IKP.

Jāpiebilst, ka minētie lēmumi tika pieņemti pēc daudzām būtiskām Padomes aktivitātēm, skaidrojot sabiedrisko mediju lomu demokrātiskas labklājības valsts stiprināšanā.

2023. gadā notika arī divi Padomes sarīkoti publiski pasākumi, kuros sabiedrība un lēmumu pieņēmēji tika iepazīstināti ar Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas radītā sabiedriskā labuma novērtēšanas rezultātiem. Šis ir vērtējams kā ļoti nozīmīgs pirmais visaptverošais kvalitatīvais pētījums par sabiedrisko mediju darbu trīsgadu periodā, kurā augsta līmeņa nozares eksperti dalījās ar secinājumiem un ieteikumiem turpmākajai sabiedrisko mediju saturs kvalitātes uzlabošanai.

Paveiktais ir būtisks ieguldījums sabiedrisko mediju stiprināšanā, kas rada stabilu stūrakmeni turpmākajai attīstībai.

*Ar cieņu,
Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētājs*

Jānis Siksnis

Galvenās SEPLP funkcijas un kompetences:

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – SEPLP) ir neatkarīga, autonoma institūcija, kas pārstāv sabiedrības intereses sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, uzrauga, lai to darbībā tiktu ievērota Latvijas Republikas Satversme, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likums (turpmāk – SEPLPL) un citi normatīvie akti.

- kapitāla daļu turētāja un augstākā lēmēj institūcija sabiedriskajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos – VSIA “Latvijas Radio” (turpmāk – Radio) un VSIA “Latvijas Televīzija” (turpmāk – Televīzija), garantē to redakcionālo neatkarību, neiejaucoties programmu satura veidošanā;
- konsultējoties ar sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, izstrādā un apstiprina tiem sabiedrisko pasūtījumu, tajā skaitā sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa vidējā termiņa darbības stratēģiju un sabiedriskā pasūtījuma gada plānu;
- konsultējoties ar sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, sagatavo priekšlikumus gadskārtējā valsts budžeta likuma projektam attiecībā uz sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu sabiedrisko pasūtījumu izpildei nepieciešamajiem finanšu līdzekļiem un lemj par piešķirto līdzekļu izlietojumu;
- apstiprina sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ētikas kodeksus;
- ievēlē amatā sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu valžu locekļus, galvenos redaktorus;
- ievēlē amatā sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombudu;
- uzrauga sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību, kontrolējot tās atbilstību SEPLPL noteiktajiem sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatprincipiem; izvērtē sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības rezultātus;
- informē sabiedrību par sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbu, kā arī iesaista sabiedrību sabiedriskā pasūtījuma izstrādē un izvērtēšanā;
- pilda citas likumos un normatīvajos aktos noteiktās funkcijas un uzdevumus.

SEPLP sastāvā ir trīs locekļi, kurus uz četriem gadiem ievēlē Latvijas Republikas Saeima. SEPLP darbības nodrošināšanai ir izveidots Sekretariāts.

SEPLP priekšsēdētājs ir Jānis Siksnis (no 2021. gada 4. augusta), SEPLP locekļi ir Sanita Upleja-Jegermane (no 2021. gada 4. augusta) un Jānis Eglītis (no 2021. gada 4. augusta).

No 2022. gada 1. marta pienākumus pilda sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne.

2 FINANŠU RESURSI

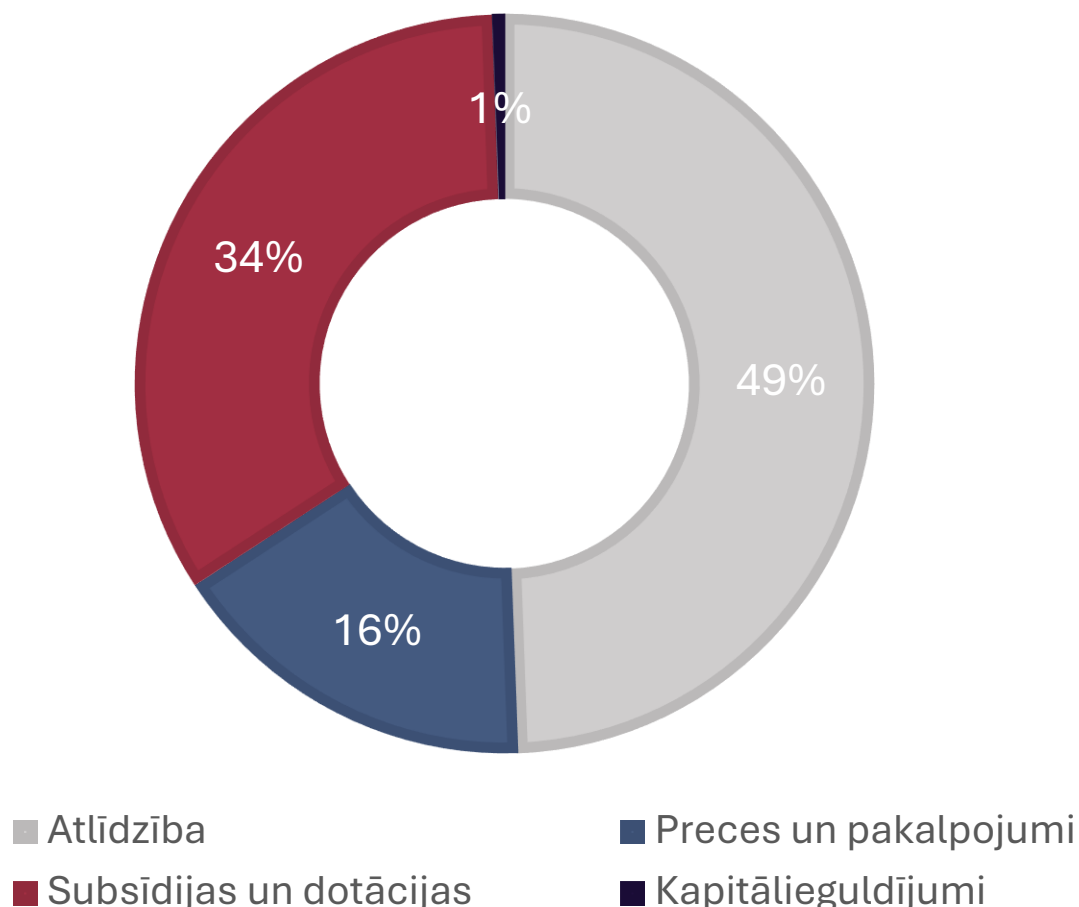
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

SEPLP finansējumu pamatfunkciju nodrošināšanai saņem no valsts pamatbudžeta. 2023. gadā SEPLP budžets bija 1 052 194 *euro*, kas ir par 66,9% vairāk nekā iepriekšējā gadā (630 559 *euro*). Finansējuma palielinājums saistīts papildu piešķirto finansējumu prioritāro pasākumu īstenošanai un veikto apropriācijas pārdali no budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" budžeta programmas 01.00.00 "Apropriācijas rezerve".

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde, euro)	Pārskata gadā		
			Apstiprināts likumā (bez izmaiņām, euro)	Apstiprināts likumā (ar izmaiņām, euro)	Faktiskā izpilde (euro)
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	604 557	693 544	1 052 194	1 021 735
1.1.	Dotācija	604 557	693 544	1 052 194	1 021 735
2	Izdevumi (kopā)	604 557	693 544	1 052 194	1 021 735
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	602 094	686 944	1 045 594	1 016 272
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	602 094	686 944	701 594	672 272
2.1.1.1.	Atlīdzība	437 621	500 259	510 159	504 887
2.1.1.2.	Preces un pakalpojumi	164 474	186 685	191 435	167 385
2.1.2.	Subsīdijas un dotācijas	0	0	344 000	344 000
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	2 463	6 600	6 600	5 463

SEPLP faktiskie izdevumi 2023. gadā bija 1 021 735 *euro*, kas ir par 417 178 *euro* jeb 69% vairāk kā 2022. gadā (604 557 *euro*).

IZDEVUMU ĪPATSVARS PRET KOPĒJIEM IZDEVUMIEM (%)

SEPLP izdevumu lielāko īpatsvaru veidoja izdevumi atlīdzībai – 504 887 *euro* vai 49% no budžeta izdevumiem, kas ir par 15,4% vairāk nekā iepriekšējā gadā (437 621 *euro*). Izdevumu pieaugums saistīts ar atlīdzības palielināšanu SEPLP darbiniekiem atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma grozījumiem.¹

Otru lielāko izdevumu īpatsvaru veidoja izdevumi subsīdijām un dotācijām – 344 000 *euro* vai 34% no budžeta izdevumiem. Iepriekšējā gadā izdevumi šajā pozīcijā netika plānoti. Izdevumu pieaugums saistīts ar veikto apropriācijas pārdali no budžeta resora “74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” budžeta programmas 01.00.00 “Apropriācijas rezerve” prioritāro pasākumu “VSIA “Latvijas Radio” satura informācijas vadības sistēmas (Media Asset Management - MAM) iegāde” un “VSIA “Latvijas Televīzija” satura informācijas vadības sistēmas (Media Asset Management - MAM) iegāde” centralizētai īstenošanai.

Izdevumu apmērs preču un pakalpojumu iegādei veidoja 167 385 *euro* vai 16% no budžeta izdevumiem un izdevumi kapitālieguldījumiem veidoja 5 463 *euro* vai 1% no budžeta izdevumiem.

2.2. Finansējums prioritārajiem pasākumiem un tā izlietojums

2023. gada valsts budžeta veidošanas procesā SEPLP iesniedza prioritārā pasākuma pieteikumu 2023. - 2025. gadam “Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes kapacitātes stiprināšana” 44 894 *euro* apmērā ar mērķi stiprināt SEPLP darbinieku kapacitāti, pilnveidojot atalgojuma sistēmu un nodrošinot sociālās garantijas atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma grozījumiem², kas veiksmīgi tika arī realizēts.

¹ Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā stājās spēkā 2022. gada 1. jūlijā

² Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā stājās spēkā 2022. gada 1. jūlijā

2.3. SEPLP pasūtītie pētījumi un organizētie mediju nozares pasākumi

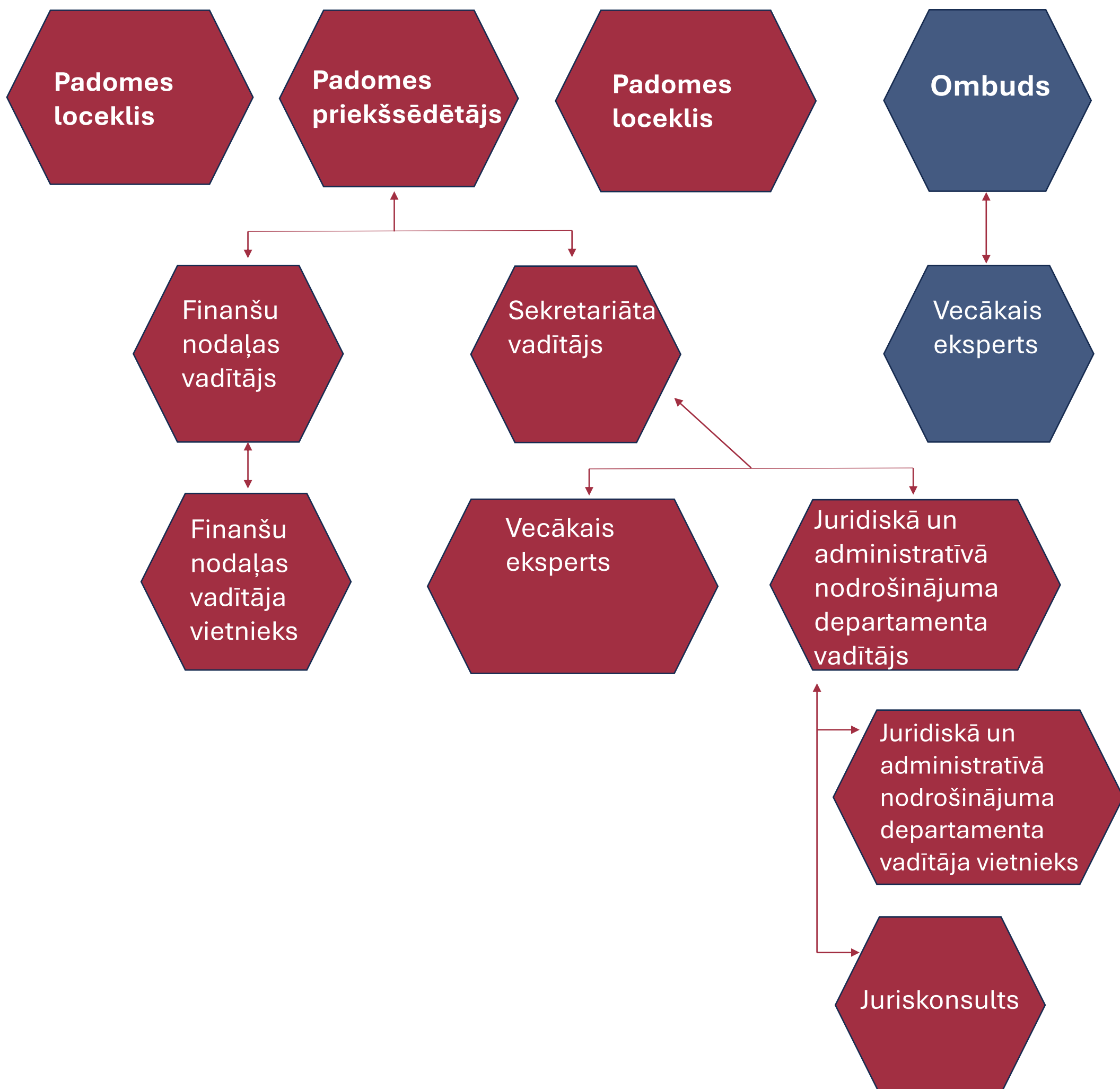

Sabiedriskā labuma vērtēšanas mērķis ir veikt regulāru, daudzpusīgu un vienotu novērtējumu Latvijas sabiedrisko mediju sniegtajam sabiedriskajam labumam un iegūt atgriezenisko saiti sabiedriskā pasūtījuma pilnveidei.

- 2023. gadā apkopoti rezultāti pētījumam par visaptveroša sabiedrisko mediju sabiedriskā labuma izvērtējumu, ko saskaņā ar noslēgto līgumu laika periodā no 2020. līdz 2022. gadam veica biedrība “Sociālo attiecību pētījumu institūts”. Pētījuma mērķis bija veikt visaptverošu sabiedrisko mediju sabiedriskā labuma izvērtējumu saskaņā ar SEPLP apstiprināto Latvijas sabiedrisko mediju sabiedriskā labuma izvērtēšanas metodoloģiju. Ar pētījuma rezultātiem iespējams iepazīties: [ŠEIT](#)
- **SEPLP apstiprinātā Latvijas sabiedrisko mediju sabiedriskā labuma izvērtēšanas metodoloģija paredz katru gadu veikt iedzīvotāju aptauju, bet reizi trijos gados – visaptverošu ekspertu pētījumu par sabiedrisko mediju sniegumu.**
- Lai noskaidrotu Latvijas iedzīvotāju vērtējumu par sabiedrisko mediju profesionālās ētikas izpratni un interpretāciju, tās uzraudzības efektivitāti un kvalitāti, kā arī ievērošanu sabiedrisko mediju veidotajā saturā un darbībā, 2023. gadā publicēti rezultāti pētījumam par sabiedrisko mediju profesionālās ētikas uztveri, ko saskaņā ar noslēgto līgumu veica SIA “Latvijas Fakti”. Ar pētījuma rezultātiem iespējams iepazīties: [ŠEIT](#)
- SEPLP organizēja sabiedrisko mediju jomas konferenci “Latvijas sabiedriskie mediji un sabiedrība 2023: ieklausīties, ieraudzīt, izprast” un diskusiju “Vai Latvijā būs spēcīgs sabiedriskais medijs?”. Konferencēs laikā pirmo reizi pasniegta sabiedrisko mediju ombuda profesionālās ētikas balva.

3 SEPLP STRUKTŪRA UN DARBINIEKI 2023. GADĀ

SEPLP struktūras shēma

SEPLP darbinieki

1	Padomes priekšsēdētājs	Jānis SIKSNIS
2	Padomes loceklis	Jānis EGLĪTIS
3	Padomes locekle	Sanita UPLEJA–JEGERMANE
4	Ombuds	Anda ROŽUKALNE
5	Finanšu nodaļas vadītāja	Inga TURLAJA
6	Finansiste	Baiba Beāte ŠLEJA – amatā līdz 28.02.2023.
7	Finanšu nodaļas vadītāja vietniece	Baiba Beāte ŠLEJA – amatā no 01.03.2023.
8	Sekretariāta vadītāja	Aija KROLLE
9	Juridiskā un administratīvā nodrošinājuma departamenta vadītāja	Ina PORIETE
10	Juridiskā un administratīvā nodrošinājuma departamenta vadītāja vietniece	Inese KULLA – amatā līdz 31.01.2023. Solvita BĀTARĀGA amatā no 03.04.2023.
11	Juriskonsults	Regīna ČERŅAGINA
12	Stratēģiskās attīstības un nozares politikas nodaļas vadītāja	Līga OZOLIŅA – amatā līdz 28.02.2023.
13	Vecākais eksperts	Līga OZOLIŅA – amatā no 01.03.2023.

4 SEPLP GALVENIE DARBĪBAS REZULTĀTI 2023. GADĀ

- Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas un sekojošs Ministru kabineta lēmums palielināt sabiedrisko mediju budžetu laika posmā no 2024. līdz 2026. gadam līdz vismaz 0,12% no iekšzemes kopprodukta, nodrošinot līdz šim lielāko finansējuma apjoma pieaugumu;
- Izstrādāti grozījumi Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumā, kas paredz vienota Latvijas Sabiedriskā medija izveidi 2025. gadā; līdz 2023. gada decembrim likuma grozījumi Saeimā atbalstīti divos lasījumos;
- Izstrādāts “Latvijas sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu attīstības plāns 2024. – 2026. gadam” un sagatavoti atbilstoši grozījumi likumā “Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likums”;
- Amatā ievēlēti Latvijas Radio valdes loceklis finanšu pārvaldībā un Latvijas Televīzijas valdes loceklis tehnoloģiskās un infrastruktūras attīstības jautājumos;
- Apstiprinātas sabiedriskā pasūtījuma plāna vadlīnijas "Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu sabiedriskā pasūtījuma vadlīnijas 2023.-2025. gadam un uzdevumi plāna sagatavošanai 2024. gadam";
- Veikts sabiedrisko mediju sabiedriskā labuma izvērtējums par laika periodu no 2020. līdz 2022. gadam saskaņā ar SEPLP apstiprināto Latvijas sabiedrisko mediju sabiedriskā labuma izvērtēšanas metodoloģiju;
- Apstiprināts SEPLP rīcības plāns 2023. gadam;
- Nodrošināta 2023. gadā Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas īstenotā sabiedriskā pasūtījuma izpildes uzraudzība;
- Izstrādāts un apstiprināts sabiedriskais pasūtījums, ko 2024. gadā īsteno Latvijas Radio un Latvijas Televīzija.

5 KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Visa aktuālā informācija par SEPLP darbību, aktivitātēm un pieņemtajiem lēmumiem pieejama SEPLP interneta vietnē www.seplp.lv.

Kā ierasts, arī 2023. gadā Padome regulāri izplatīja preses relīzes plašsaziņas līdzekļiem par galvenajiem tās pieņemtajiem lēmumiem.

Visa aktuālā informācija operatīvi tika publicēta arī SEPLP oficiālajā *Twitter (X)* kontā @seplpadome un oficiālajā *Facebook* kontā facebook.com/SEPLPadome.

Sabiedrisko elektronisko
plašsaziņas līdzekļu
padome

6

SEPLP galvenie uzdevumi 2024. gadā

SEPLP prioritārie mērķi 2024. gadam:

- Sagatavošanās vienota Latvijas Sabiedriskā medija darbības sākšanai 2025. gada janvārī;
- Diskusija par jaunu pieeju mazākumtautību auditoriju uzrunāšanai sabiedrisko mediju saturā;
- Publiskās komunikācijas īstenošana, tai skaitā konferenču un publisku diskusiju rīkošana, skaidrojot sabiedrisko mediju stiprināšanas nepieciešamību lēmumu pieņemējiem un plašākai sabiedrībai;
- Īstenot sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu kvalitātes vadības sistēmu.